

کاربرگ طرح درس
«جامعه‌شناسی پزشکی»

نام مدرس: حمید مسعودی	نیمسال تحصیلی: ۱۳۹۹-۰۲	مقطع: کارشناسی
تعداد واحد: ۳	روز برگزاری: شنبه‌ها و دوشنبه‌ها	ساعت برگزاری: ۱۰-۸

اهداف یادگیری: هدف این درس آشنا کردن دانشجویان با تاریخ تحولات اجتماعی پزشکی، سلامت و بیماری، عوامل، پیامدها و آسیب‌شناسی سلامت است. نظریه‌های این حوزه جامعه‌شناسی مرور می‌شود و سپس دانشجو با مرور پژوهش‌های به‌روز در این حوزه، درک عمیق‌تری نسبت به پزشکی و کارکردهای آن پیدا می‌کند. برقراری ارتباط بین مفاهیم و روش‌های جامعه‌شناختی با مسائل حوزه پزشکی، سمت و بیماری از مهم‌ترین کارکردهای این درس است.

روش/تکنیک تدریس: سخنرانی، پرسش و پاسخ، مبتنی بر مسئله، نمایش آنلاین، ارائه سخنرانی و تکالیف دانشجویی.

شیوه ارزشیابی:

نوع ارزشیابی	ارزشیابی مستمر (آزمونک)	تکالیف هفتگی	امتحان پایان ترم	امتحان میان ترم	فعالیت‌های گروهی	ارائه شفاهی
نمره	۲	۵	۶	۴	۰	۳

ردیف	تاریخ (هفتگی)	سرفصل هفتگی (دو جلسه در هفته)
۱	۱۳۹۹/۱۱/۱۱،۱۳	مقدمه و شرح کلیات درس
۲	۱۳۹۹/۱۱/۱۸،۲۰	قلمرو و حوزه‌های جامعه‌شناسی پزشکی (چیستی، تاریخچه و حوزه‌ها)
۳	۱۳۹۹/۱۱/۲۵،۲۷	جامعه‌شناسی سلامت، تندرستی و مرگ (شاخص‌ها، سلامت اجتماعی)
۴	۱۳۹۹/۱۲/۰۲،۰۴	ابعاد اجتماعی بیماری (چیستی، علل، ابعاد)
۵	۱۳۹۹/۱۲/۰۹،۱۱	محیط، جامعه و بیماری (شهری، روستایی، کوچ‌نشین)
۶	۱۳۹۹/۱۲/۱۶،۱۸	فرهنگ و بیماری (تضادها، درک درد و بیماری)
۷	۱۳۹۹/۱۲/۲۳،۲۵	نهادهای اجتماعی و بیماری (خانواده، آموزش، رسانه)
۸	۱۴۰۰/۰۱/۱۴،۱۶	جمعیت و بهداشت (جنسیت، سن، باروری، تنظیم خانواده، مرگ‌ومیر، سالمندی)
۹	۱۴۰۰/۰۱/۲۱،۲۳	قشربندی اجتماعی، بهداشت و بیماری (نابرابری، حوادث، بیمه)
۱۰	۱۴۰۰/۰۱/۲۸،۳۰	جامعه‌شناسی بیمارستان و پرستاری (تاریخچه، روابط، کارکردها)
۱۱	۱۴۰۰/۰۲/۰۴،۰۶	جامعه‌شناسی ارتباط بیمار و پزشک (رفتارشناسی، نظارت و دارو)
۱۲	۱۴۰۰/۰۲/۱۱،۱۳	بهداشت، درمان و سیاست‌گذاری اجتماعی (برنامه‌ریزی، نیازسنجی، هزینه‌ها)
۱۳	۱۴۰۰/۰۲/۱۸،۲۰	بهداشت، درمان و توسعه اقتصادی و اجتماعی (توسعه‌نیافتگی، مشارکت، جهانی شدن)
۱۴	۱۴۰۰/۰۲/۲۷	جامعه‌شناسی تغذیه، مدیریت بدن و سبک زندگی (تاریخچه، مدرنیته، عوامل و پیامدها)
۱۵	۱۴۰۰/۰۳/۰۱،۰۳	جامعه‌شناسی طب سنتی-اسلامی (تاریخچه، تقابل‌ها و تضادها)
۱۶	۱۴۰۰/۰۳/۰۸،۱۰	فساد در نظام پزشکی و درمانی (شکل‌گیری، علل، راهکارها)

تکالیف دانشجویی:

به صورت متناوب و بر اساس اهداف این درس موضوعات و تکالیف متعددی برای دانشجویان پیرامون پزشکی، سلامت و بیماری در نظر گرفته شده است.

فهرست منابع کلیدی:

۱. اخلاصی، ابراهیم (۱۳۹۵). **آسیب‌شناسی اخلاق پزشکی (تحلیلی جامعه‌شناختی)**، تهران: جامعه‌شناسان.
۲. اسکمبلر، گراهام (۱۳۹۸). **مدرنیته، پزشکی و سلامت**، مترجم مهسا علاء، تهران: نشر فرهنگ.
۳. تقدیسی، محمدحسین و همکاران (۱۳۹۶). **مبانی جامعه‌شناسی سلامت**، تهران: نشر آثار سبحان.
۴. متین، پیمان (۱۳۹۲). **مبانی انسان‌شناسی پزشکی**، تهران: نشر فرهنگ.
۵. متین، پیمان (۱۳۹۴). **بیماری و فرهنگ**، تهران: انتشارات فرهنگ.
۶. محسنی، منوچهر (۱۳۹۹). **جامعه‌شناسی پزشکی**، تهران: انتشارات طهوری.
۷. محسنی‌تبریزی، علیرضا (۱۳۹۸). **جامعه‌شناسی بالینی: حیطه‌های مداخلاتی**، تهران: موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران.
۸. محمدی‌اصل، عباس (۱۳۹۲). **جامعه‌شناسی فناوری‌های پزشکی**، تهران: سفیر اردلان.
۹. مسعودنیا، ابراهیم (۱۳۹۶). **جامعه‌شناسی پزشکی**، ویراستار فرشاد رضوان، تهران: موسسه چاپ و انتشارات دانشگاه تهران.
۱۰. ویلکینسون، ریچارد؛ پیکت، کیت (۱۳۹۸). **جامعه‌شناسی سلامت، ثروت و عدالت**، مترجمین شیرین احمدنیا و همکاران، تهران: نشر سمت.

راه‌های ارتباطی با مدرس از طریق آی‌دی (hmdmasoudi) در شبکه‌های اجتماعی